

31 Μαρτίου, 1992

[Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 1436 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

*(Υποθέσεις Αρ. 921/89, 28/90,
29/90 & 313/90).*

*Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά όργανα — Κακή συγκρότηση
Διοικητικών Συμβουλίων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου
λόγω αντισυνταγματικότητας προνοιών του Άρθρου 3(2) και (3)
του Ν. 149/88 — Άκυρες οι αποφάσεις τους — Προσβάλλονται
δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος.*

5

Το θέμα που εγέρθηκε στην παρούσα προσφυγή ήταν κατά πόσο η επίδικη απόφαση του κακώς συγκροτημένου Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων λόγω αντισυνταγματικότητας των προνοιών του Άρθρου 3(2) και (3) του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμου του 1988 (Ν.149/88) ήταν άκυρη και επομένως θα έπρεπε να παραμεριστεί η ανυπόστατη και επομένως μη προσβλητέα δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

15

Δεν νομίζω πως θα είναι αναγκαίο να εξετάσω το όλο θέμα της νομικής θέσης των αποφάσεων που λαμβάνονται από μη νομικά συγκροτημένο συλλογικό όργανο ή de facto όργανο, γιατί σαν θέμα δικαστικού προηγούμενου που δεσμεύει πρωτοβάθμια Δικαστήρια, αισθάνομαι ότι πρέπει να ακολουθήσω αυτό που καθιερώθηκε από

20

4 Α.Α.Δ. Παναγιώτου κ.α. ν. Δημοκρατίας κ.α.

τις αποφάσεις της Ολομέλειας.

5 Για τους πιο πάνω λόγους έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση είναι άκυρη μια και λήφθηκε από μη δεόντος συγκροτημένο όργανο και πρέπει να ακυρωθεί, όπως έγινε από την Ολομέλεια στις παρόμοιες υποθέσεις.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

10 **Αναφερόμενες υποθέσεις:**

Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και Άλλοι ν. Καραγιώργη και Άλλων (1991) 3 Α.Α.Δ. 159.

15 *ΧατζηΒασιλείου ν. Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (1991) 4(B) Α.Α.Δ. 1005.*

20 *Καλαφάτης ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (1991) 4(B) Α.Α.Δ. 935.*

Θεοδώρου και Άλλοι ν. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (1991) 4 (Γ) Α.Α.Δ. 2056.

25 *Νικολάου και Άλλοι ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (1991) 4(B) Α.Α.Δ. 1684.*

Liassis and Others v. Attorney-General (1975) 3 C.L.R. 558.

Προσφυγές.

30 Προσφυγές εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση αρ. 2 να ανακαλέσει προηγούμενη απόφασή του με την οποία είχαν παραχωρηθεί στους αιτητές άδειες φυτεύσεως αμπελιών κατά τα έτη 1990 και 1991.

35 *Χ. Λαπέρτας, για τον αιτητή στην προσφυγή 921/89.*

Α. Δημητριάδης, για τον αιτητή στην προσφυγή 28/90.

40 *Ε. Πουλλά (κα), για τον αιτητή στην προσφυγή 29/90.*

Γ. Δρουσιώτης, για τον αιτητή στην προσφυγή 313/90.

45 *Γ. Παπαϊωάννου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση αρ. 1.*

A. Αναστασιάδης, για τους καθ' ων η αίτηση αρ. 2.

Cur. adv. vult.

Ο Πρόεδρος κ. Α. Λοΐζου ανάγνωσε την ακόλουθη
απόφαση.

5

A. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Με τις προσφυγές αυτές που
συνεκδικάστηκαν γιατί παρουσιάζουν κοινά νομικά και
πραγματικά σημεία, προσβάλλεται η πράξη και/ή
απόφαση του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων με
την οποία, είχε ανακληθεί προηγούμενη απόφαση του με
την οποία είχε παραχωρηθεί άδεια φυτεύσεως αμπελιών
κατά τα έτη 1990 και 1991.

10

15

Μετά την καταχώρηση των προσφυγών, το Ανώτατο
Δικαστήριο στις Αναθεωρητικές Εφέσεις 1163, 1178 και
1179 μεταξύ **Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Άλλων
και Χρίστου Καραγιώργη και Άλλου**, η απόφαση δόθηκε
στις 14 Φεβρουαρίου 1991, αποφάσισε ότι οι πρόνοιες του
Αρθρου 3(2) και (3) του περί Ορισμένων Νομικών
Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών
Συμβουλίων) Νόμου του 1988, (Νόμος αρ. 149 του 1988)
είναι αντισυνταγματικές και ως εκ τούτου άκυρες. Κατ'
επέκταση το Διοικητικό Συμβούλιο που έλαβε την επίδικη
απόφαση της προαγωγής στις υποθέσεις εκείνες δεν ήταν
νόμιμα συγκροτημένο και η απόφαση του ήταν επομένως
άκυρη.

20

25

Στις υποθέσεις **Παναγιώτου ν. Δημοκρατίας** η
Ολομέλεια του Δικαστηρίου μετά που αναφέρθηκε στις
υποθέσεις **Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου ν. Καραγιώργη
και Άλλου**, πιο πάνω και **Χ"Βασιλείου ν. Κυπριακού
Οργανισμού Αθλητισμού**, Προσφυγή αρ. 295/88, που η
απόφαση δόθηκε στις 14 Μαρτίου 1991, κατέληξε στο
συμπέρασμα ότι η έφεση έπρεπε να επιτύχει και ακύρωσε
την επίδικη απόφαση ένεκα της μη νομικής συγκρότησης
του συλλογικού οργάνου που ήταν στην περίπτωση εκείνη
ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου. Παρόμοια ήταν η
προσέγγιση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και στις
υποθέσεις **Καλαφάτης ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου**,
προσφυγή αρ. 235/90, η απόφαση δόθηκε στις 7 Μαρτίου
1991, **Θεοδώρου και Άλλοι ν. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα**

30

35

40

5 **Κύπρου**, Προσφυγές 725/89, 988/89, 391/90 και 487/90, η απόφαση δόθηκε στις 10 Ιουνίου 1991, και **Τάκης Νικολάου και Άλλοι ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου**, Προσφυγές 212/90 και άλλες, η απόφαση δόθηκε στις 17 Μαΐου 1991, στις οποίες οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ακυρώθηκαν.

10 Στις υπό εξέταση υποθέσεις η επίδικη απόφαση λήφθηκε από Όργανο το οποίο είχε διοριστεί κάτω από τον πιο πάνω Νόμο και επομένως λόγω της μη νόμιμης συγκρότησης του, οι αποφάσεις που λήφθηκαν από αυτό είναι άκυρες και πρέπει να παραμεριστούν. Ηγέρθηκε όμως από μέρους του καθ' ου η αίτηση Συμβουλίου το θέμα κατά πόσο λόγω της αντισυνταγματικότητας των 15 σχετικών διατάξεων οποιαδήποτε τυχών πράξη ή παράλειψη ενός αντισυνταγματικού διορισθέντος οργάνου έπασχε "από μίαν των σοβαροτέρων δυνατών ανωμαλιών και ως εκ τούτου ήτο νόμω ανύπαρκτος και ουδεμία υποχρέωση ή δικαίωμα ήταν δυνατό να 20 παραχθεί". (Προς υποστήριξη της πιο πάνω θέσεως έγινε παραπομπή στο Σύγγραμμα του Μ. Στασινόπουλου "περί Αστικής Ευθύνης του Κράτους", σελ. 184 όπου ο Νομολογιακός Κανόνας παρατίθεται ως εξής:

25 "Η προσβαλλομένη Πράξις εξεδόθη εκτός πάσης δικαιοδοσίας διοικητικής και είναι νόμω ανυπόστατος. Εφ' όσον όμως φέρει την μορφή διοικητικής πράξεως ή υπό τοιούτον τύπον εξεδόθη, τυγχάνει ακυρωτέα, ως 30 καθ' υπέρβασιν εξουσίας εκδοθείσα".

30 Παρόμοια αρχή υποστηρίζεται και στο σύγγραμμα του Γ. Παπαχατζή, "Σύστημα Διοικητικού Δικαίου", σελ. 453-4, παράγραφος 86 και Σ.Ε. 206 - 209/1929.

35 Με βάση τις πιο πάνω αρχές υποστηρίχθηκε ότι δεν ετίθετο θέμα ακυρώσεως ανύπαρκτης πράξης η οποία ήταν δυνατό να προσβληθεί δυνάμει του Αρθρου 146 του Συντάγματος.

40 Δεν νομίζω πως θα είναι αναγκαίο να εξετάσω το όλο θέμα της νομικής θέσης των αποφάσεων που λαμβάνονται από μη νομικά συγκροτημένο συλλογικό όργανο ή de facto όργανο με το οποίο ασχολήθηκα στη υπόθεση **Liassis and**

others v. The Attorney-General (1975) 3 C.L.R. 558 και πραγματεύεται ο Δικαστής Στυλιανίδης στην υπόθεση **Θεοδώρου και Άλλοι ν. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου** (πιο πάνω), γιατί σαν θέμα δικαστικού προηγούμενου που δεσμεύει πρωτοβάθμια Δικαστήρια, αισθάνομαι ότι πρέπει να ακολουθήσω αυτό που καθιερώθηκε από τις αποφάσεις της Ολομέλειας. 5

Για τους πιο πάνω λόγους έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση είναι άκυρη μια και λήφθηκε από μη δεόντος συγκροτημένο όργανο και πρέπει να ακυρωθεί, όπως έγινε από την Ολομέλεια στις παρόμοιες υποθέσεις. 10

Σαν αποτέλεσμα οι προσφυγές επιτυγχάνουν και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στην ολότητα της με βάση το άρθρο 146(β) του Συντάγματος. Δεν γίνεται όμως οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα. 15

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα. 20